

Inhoudstafel

Blz.

Voorpagina	-
Bestuur	3
Clubnieuws	4
Eindactiviteiten	5
Medaillewinnaars 2024	6
Aankondiging - zoekertje en aanbiedingen	7
Winnaar muntenpuzzel	8
Artikel puzzel – 1 frank Katanga 1961	9-14
Rare jongens die Romeinen – Herodus Agrippa - 37-44 A.D.	15-16
Gerealiseerde prijzen vorige clubveiling van 8 december	18
Veiling – 12 januari en afbeeldingen	19-21
Een Belgische medaille opgedragen aan Désiré Ferry	22-23
Médailles et Jetons des clubs de Marche de la province Liège	24
Agenda – oktober en aankondiging beurzen	25-26

VAN ECCELPOEL

Eten en drinken met smaak

Boodschappen doen bij Van Eccelpoel is zo veel meer dan een vinkje op de takenlijst!

Openingsuren

Maandag: gesloten

Dinsdag - vrijdag: 09u tot 18u

Zaterdag: 08u tot 18u

Zondag: 08u tot 12u30

www.vaneccelpoel.be

Bestuur

Frank Lippens	voorzitter – redacteur – webmaster secretaris/ penningmeester archivaris/ bibliothecaris	0475-552400	frank.lippens1@skynet.be
Koen De Pooter	veilingmeester – waardebepalings	0473-556266	koen.de.pooter@telenet.be
Rudy Dillen	erevoorzitter		rudy.dillen@telenet.be
Wim Van Looy	Beheerder facebookpagina		

	Numismatica Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld 2025	Lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP
24 €	<i>Lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (buitenland)</i>
12 €	Lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals of voor leden van een andere EGMP-afdeling
15 €	<i>Lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals of voor leden van een andere EGMP-afdeling (buitenland)</i>
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers.
Gratis toegang	Voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid. Voor houders van een UITpas met kansentarif.
UITpas	Korting op het lidgeld voor personen met kansentarif
Aangesloten bij	<i>De Stad Herentals als een erkende vereniging</i> <i>Het E.G.M.P. (Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde)</i> <i>Het K.N.G.M.P (Koninklijk Nederlands Genootschap voor Munt- en Penningkunde)</i>
website	www.numismatica-herentals.be

Onze clubactiviteit

Adres

telkens op de 2e zondag van de maand, 8 - 12.30u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

Volgende activiteit

zondag 12 januari 2025

9 februari - 9 maart 2025

Het bestuur van Numismatica wenst al haar leden, hun familie en vrienden het beste toe voor het nieuw jaar! Moge allen, in goede gezondheid, nog dikwijls komen genieten op onze activiteiten!

Clubnieuws

Nieuwjaarsreceptie met een cadeautje!

Naar jaarlijkse gewoonte, dit bij onze eerste clubactiviteit van het nieuwe jaar worden wederom alle bezoekers bij het binnenkomen verwend met ons traditioneel nieuwjaarsgeschenkje. Rond 10u. zullen onze medewerkers rondgaan met een glaasje en een hapje en klinken we op een welgevuld numismatisch 2025. Zorg dat je erbij bent!

Prijslijst – drankbonnetjes

Zoals eerder aangekondigd (*tijdschrift Nr. 215*) zijn onze nieuwe tarieven van kracht (+ 0,50€) van kracht. Onze drankbonnetjes, die te verkrijgen zijn aan de toog, zullen ook in die zin aangepast worden. Vanaf 1 april (geen aprilgrap) zullen de nieuwe drankbonnetjes beschikbaar zijn. De huidige blijven geldig tot eind maart en worden daarna niet meer aangenomen en omgeruild.

Medailles-trouw-lidmaatschap (Ø70mm)

Voor zij die hem nog niet hebben afgehaald, ze blijven ter beschikking liggen aan de bestuurstafel. (naamlijst zie verder)

EGMP-Jaarboeken 2024 wachten voor ophaling!

De nieuwe jaarboeken 2024 liggen klaar voor ophaling. Voor zij die niet in staat zijn of te ver wonen kunnen voortaan opteren dat het naar hun thuisadres wordt opgestuurd. De verzendingskosten zijn voor de geadresseerde en bedraagt 5€. Na ontvangst van het bedrag zal het jaarboek verstuurd worden. Indien akkoord voor verzending graag een mail naar frank.lippens1@skynet.be met de volgende gegevens: Naam en Voornaam + het correcte leveringsadres.

Lidgeld 2025

Ondertussen heeft zowat 45% van onze leden hun lidmaatschap voor 2025 verlengd. Voor zij die hun lidmaatschap nog niet hebben verlengd kunnen zich nog in orde stellen door het bedrag over te maken op het rekeningnummer van Numismatica Herentals of aan de bestuurstafel bij een volgend bezoek aan onze clubactiviteit. Indien gewenst kan je lidkaart opgestuurd worden mits een opleg van 2€ bij het lidgeld met de vermelding “lidgeld en opsturen van de lidkaart 2025”.

**!! Indien het lidgeld tegen 15 februari 2025 niet is betaald,
zal u GEEN Muntklapper meer ontvangen. !!**

Mede-auteurs!

Voor zij die graag een artikel gepubliceerd willen zien gelieve voortaan uw teksten te sturen aan: frank.lippens1@skynet.be. Let wel de auteur is aansprakelijk voor zijn bijdrage.

Melding diefstal bij Numismatica Zuidwest Vlaanderen

Zondag 15 december 2024 heeft zich tijdens onze maandelijkse beurs in Harelbeke, een diefstal voorgedaan bij een van onze bestuursleden. Het handelt hoofzakelijk over medailles zilver en brons. Allerhande thema's.

De vermoedelijke daders: De ene groot van gestalte was gekleed in een jeansbroek met een blauw groene jas en een lederen tas op zijn rug. De andere was iets kleiner en meer geblokt van gestalte en droeg een gebreide muts. Ze opereren samen en elk neemt een uiteinde van een stand in ogenschouw.

Mocht er zich iemand met medailles aanbieden voor verkoop wees op jullie goede. Met deze melding is elke club op de hoogte gebracht.

Ook de handelaars die aanwezig op jullie beurzen inlichten aub.
Urbain Hautekeete

11.15u **Trekking van de jeugdtombola**
munt + biljet + muntenset

gratis lootje voor -18 jaar
altijd-prijs!

11.25u **Aanwezigheidstombola**

gratis voor alle aangesloten leden

* Zilver - type Stad - België	2000
* Zilver - 1000 escudos Liga dos Combatentes 1923 - Portugal	1998
* Zilver - 20 francs - België	1933
1000 dong - Vietnam	-

11.30u **Trekking lootjestombola**

1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

* Goud - 20 frank België, Leopold II	1874
Zilver - 5 Francs, Leopold II - België	1875
* Zilver - 100 francs Albertville winterspelen 1992 - Frankrijk	1991
Zilver - 100 francs 1949 francs - België	1949
Zilver - 1 dollar 100 jaar Winnipeg - Canada	1974
* Zilver - 10 Markkaa president Paaskivi - Finland	1970
Zilver - 50 francs 1954 francs - België	1954
500 francs - Kameroen	-

met telkens een lekkere fles Solatio rood - Frankrijk 2022

11.35u **Start van de clubveiling**

tijdig je biednummer afhalen

BRIGAND (5 jaar)

Guy Bossijns (Brecht), Bart Ceulemans (Lint), Rudi Crouchs (Vliermaal), Hendrik De Backer (Zemst), Jozef Kesters (Schoten), Luc Kuypers (Equador), Korhaan Mainil (H-Aimeries), Tony Nollet (Hulshout), Werner Oris (Geel), Willy Ribus (Tessengerlo), Jozef Raeves (Zoersel), Emmanuel Tassier (St-P-Leeuw), Frederik Tielens (St-P-Woluwe), Marcel Van Geel (Halle)

POORTER (10 jaar)

Guy Bossijns (Brecht), Andy De Maertelaere (Schildre), Freek Groenendijk (Hoorn), Patrick Heylen (H-Eksel), Paul Huybrechts, Koenraad Rogiers (H-Zolder), Dave Stoelen (Heist o/d Berg), Jaak Swinnen (Gr. Brogel), Johannes Swinnen (Lommel), Frederik Tielens (St-P-Woluwe), Willem Van Alsenoy (Antwerpen), Jozef Van Ham (Wuustwezel)

BEGIJN (15 jaar)

Johan Colpa (Schiedam), Louis Daems (H-Zolder), Ali Hifnawi (Geel), Diederd Loysch (Houthalen), Michèle Niessen (Paal), André Poels (H-Zolder), Koenraad Rogiers (H-Zolder), Georges Van der meirsch (St-K-Waver), Ron Fierst Van Wijnandsbergen (Sambeek)

KASTEELHEER (20 jaar)

Jenny Andries (H-Schiplaken), Robert De Ceuster (Diest), August Eyckmans (Westerlo), René Feyaerts (Tremelo), Walter Huysmans (Turnhout), Dirk Maes (Herentals), Patrick Moonen (Dessel), Michèle Niessen (Paal), Jacques Priem (Ardoie), François Vandeweyer (Herentals), Roger Van Nuffel (Morkhoven), Jos Verwimp (Herentals)

Bovenvermelde leden hebben hun medaille trouw lidmaatschap nog niet afgehaald.
Leden in het groen hebben hun verschillende jaargangen nog niet afgehaald.

Voor diegenen die te ver wonen of niet in staat zijn om hun medaille(s) af te halen bieden wij de mogelijkheid ze naar hun thuisadres op te sturen (**op eigen kosten**).

De verzending wordt door GLS uitgevoerd en de verzendingskosten zijn:

- in België – 7,50€
- naar Nederland – 12,50€

Te betalen op rekeningnummer BE43 0014 2061 3601 van Numismatica Herentals
Verzending enkel na ontvangst van het bedrag.

Indien akkoord voor verzending graag een mail naar frank.lippens1@skynet.be met de volgende gegevens: Naam en Voornaam + het correcte leveringsadres.

Opmerking

Bovenvermelde personen krijgen de tijd tot 1 maart 2025 om hun medaille op te halen. Daarna zullen de niet afgehaalde/ verstuurd medailles hergebruikt worden dit om de jaarlijkse grote kost te verminderen.

Aankondigingen

EGMP-vzw
Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde

Jaarlijkse EGMP-veiling op zaterdag 25 januari 2025 om 14 uur.
Kijkgelegenheid vanaf 11.30h.
Sociaal Centrum Sint Jan-Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4, 9300 Aalst.
Graag uw schriftelijke biedingen overmaken aan de [veilingmeester](#) van het EGMP of via de voorzitter van uw afdeling tot uiterlijk vrijdag 24 januari om 19.00 uur.

Zoekertje

Dhr. Mark Maene is op zoek naar een medaille van de steenkoolmijn van Marcinelle, speciaal van de reddersbrigade. Graag een mailtje naar mark.maene@gmail.com

Aanbiedingen

5 tentoonstellingskasten (*zie afbeelding*), geschikt voor munten en medailles.

Alle 5 kaders zijn voorzien van een (onbeschadigd) glasraam en een volle houten achterwand. Zij scharnieren open. De afmetingen zijn: 3 stuks van 105 x 50 cm, met diepte onder het glas van ca. 2,5 cm; 1 stuks van 67 x 61 cm, met diepte onder glas van 2,5 cm; 1 stuks van 48 x 49 cm, met diepte onder glas van ca. 0,5 cm.

Ze zijn onmiddellijk beschikbaar en af te halen. Totale prijs € 60,00 all in.

Indien geïnteresseerd graag een mailtje naar frank.lippens1@skynet.be

Euromunten

- Ik heb enkele munten van Monaco. Allen met certificaat en in perfecte staat. Namelijk 2016, 2017, 2019, 2021, 2022, 2023 en 2024.
- Ook de nieuwe Cyprus 2024 munt hebben ter ere van 20jaar lid EU. Zijn maar 7000 stuks van gemaakt. Indien interesse graag een mailtje naar [Ken](#)

koper Ø 22 mm

Wederom een succes; Tijdens de clubactiviteit van 8 december mochten we 38 invulstrookjes ontvangen waarbij er 2 met een verkeerd antwoord. Het te zoeken woord was: **COPPERBELT**. De schiftingsvraag was het juiste gewicht raden van het Katangakruis dat op de bestuurstafel lag. Deze woog exact 370 gram. Het is **Beullens Louis** (Nijlen) die het juiste gewicht wist te raden en mocht dan ook terecht de zilveren prijsmunt met fles wijn in ontvangst nemen, proficiat Louis. Dank aan het ganse deelnemersveld en bedankt Leopold voor het aanleveren van de puzzel.

Vragen:

Oplossingen:

1. In welk jaar werd deze munt geslagen?	1962
2. Hoeveel exemplaren werden van deze munt geslagen?	2.500.000
3. Wie was de graveur van deze munt?	Claude Charlier
4. Welk munthuis in welk land sloeg deze munt?	King's Norton Mint, UK
5. Hoe heet het erts waaruit koper gewonnen wordt in Katanga?	Malachiet
6. Wanneer scheurde Katanga zich los van Congo?	11 juli 1960
7. Wie was president van het afgescheiden Katanga in 1960-63?	Moise Tshombe
8. Wie was de grootste rivaal van het afgescheiden Katanga in 1960-63?	Patrice Lumumba
9. Hoe heette de secretaris-generaal van de VN die bij het conflict om het leven kwam?	Dag Hammarskjöld
10. Welk Belgisch bedrijf steunde de afscheiding van Katanga in 1960-63?	Union Minière du Haute Katanga

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	O	P	P	E	R	B	E	L	T

1 frank Katanga 1961

Leopold Verbist

Deze munt is een van de meest intrigerende munten uit de moderne geschiedenis: hij werd uitgegeven door een afgescheurde provincie van Congo die niet lang bestaan heeft. Dat was het begin van het disaster Congo van vandaag. En de munten werden in duistere omstandigheden geslagen.

De strijd tussen Leopold II en Cecil Rhodes om Katanga

In de 19de eeuw was het zeer populair voor westerse landen om een kolonie te hebben. Koning Leopold II had enorme ambities op dat gebied en had reeds enkele expedities van de Amerikaan Henry Morton Stanley door Centraal-Afrika gefinancierd. De Afrikaanse taart werd verdeeld op de Conferentie van Berlijn in 1884-85, en onze meester-diplomaat Leopold II had daar gedaan gekregen dat hij Congo als zijn persoonlijk bezit kreeg toegewezen, als een “vrijstaat” waar iedereen zaken kon doen.

De grenzen van Congo moesten evenwel nog vastgelegd worden. De oorspronkelijke bedoeling van Leopold II was dat Congo zich van de Congomonding tot aan de oostkust zou uitstrekken maar de Duitse kanselier Bismarck was niet geneigd dat goed te keuren want hij zag het oosten als Duitse kolonie (Duits Oost-Afrika, nu Tanzania). Leopold II en Stanley werkten dan een bescheidener voorstel uit: het gebied van de Congomonding tot aan het Tanganyikameer en tussen 4° noorderbreedte en 6° zuiderbreedte (dat bevatte Katanga dus niet). Bismarck ging akkoord maar Frankrijk weigerde het gebied ten noorden van de Congomonding af te staan (nu bekend als Congo-Brazzaville en Gabon).

Daarop werkte Leopold II een nieuw voorstel uit. Het verlies van het gebied ten noorden van de Congomonding werd gecompenseerd door een zuidwaartse uitbreiding van Congo met bijna 4 graden met als zuidgrens de waterscheiding Congo-Zambesi, Katanga dus (ook al wist toen niemand waar die waterscheiding precies lag). Dat was een enorm risico want er had nog nooit een Belg voet gezet in Katanga, terwijl er al wel Engelse (Verney Cameron) en Duitse expedities (Reichard en Böhm) gepasseerd waren. Leopold II stuurde dat voorstel in augustus 1885 naar het Britse Foreign Office, waar het, wegens verlof van de grote bonzen, door een lagere ambtenaar geregistreerd werd zonder dat er een haan om kraaide. Dat was een meesterlijke zet van Leopold II, want later bleek dat Katanga ontzettend veel bodemschatten had (koper, kobalt, tin, uranium...) en dat het de rijkste provincie van Congo was.

In die periode bestond er in Katanga een lokaal koninkrijk, zoals er destijds vele bestonden in Afrika. Aan het hoofd ervan stond de zwarte koning Msiri die resideerde te Bunkeya. Hij was een slavenhandelaar afkomstig uit het oosten van Afrika en voerde een terreurbewind. Uiteraard had niemand hem ooit gevraagd of hij wel akkoord ging met de plannen van Leopold II.

Vanaf 1888 begonnen er in Engeland artikels in de kranten te verschijnen waarin de Engelse goedkeuring om Katanga aan de Congo-Vrijstaat te laten “a stupid blunder” genoemd werd. De Britse regering begon te geloven dat er een mooie toekomst voor het gebied was weggelegd indien het in Britse handen zou komen. In 1889 werd door Cecil Rhodes, een zeer succesvol Brits kolonist, de British South Africa Company opgericht met de bedoeling de bodemschatten in zuidelijk Afrika te ontginnen. Engeland voerde namelijk een politiek van “informal empire”, wat inhield dat Engeland de Europese handel met Afrika volledig controleerde, zonder evenwel ergens territoria effectief te bezetten teneinde problemen met de lokale bevolking te vermijden. Cecil Rhodes verplaatste zijn werkterrein steeds verder naar het noorden, van Zuid-Afrika naar Rhodesië (vandaag Zimbabwe en Zambia), en liet zijn oog ook op Katanga vallen, waarvan ondertussen geweten was dat het veel bodemschatten had. De krant *The Times* suggereerde dat de drie grote Britse bedrijven, de Royal Niger Company, de British East Africa Company en de British South Africa Company elkaar in het hart van Afrika zouden kunnen ontmoeten. Cecil Rhodes droomde er zelfs van een

Spotprent in het Engelse tijdschrift Punch uit 1892 over Cecil Rhodes' droom: de spoorweg van Kaapstad tot Cairo

spoorverbinding aan te leggen tussen Kaapstad en Cairo, uiteraard alles over Brits gecontroleerd grondgebied (deze spoorweg werd later grotendeels gerealiseerd; alleen het deel Soedan-Oeganda ontbreekt vandaag nog).

Leopold II had toen nog niets ondernomen met Katanga omdat hij zijn handen vol had om in de rest van Congo zijn zaken op te starten en deze ontwikkelingen betekenden dan ook een groot gevaar voor zijn Katanga, ook al was het principe van de Vrijstaat dat iedereen daar vrij zaken zou kunnen doen.

In 1890 drong Harry Johnston, de Engelse consul in Mozambique, er bij de Britse regering op aan om Katanga te annexeren. Cecil Rhodes greep in: hij stuurde twee expedities naar Katanga om er verdragen af te sluiten met Msiri. De eerste was onder leiding van Joseph Thomson, een Schots mijnningenieur, maar deze slaagde er niet in om Bunkeya te bereiken. De tweede expeditie was onder leiding van Alfred Sharpe, de vice-consul van Harry Johnston in Nyasaland, en bereikte Bunkeya eind 1890 wel, maar Msiri ontstak in grote woede toen hem het voorgestelde verdrag uitgelegd werd en Sharpe moest Katanga ontvluchten.

Leopold II begreep dat de enige manier om de Engelsen te verslaan erin bestond hen voor voldoende feiten te plaatsen en stuurde dan maar zelf vier expedities naar Katanga in de periode 1890-93 met de bedoeling van Katanga effectief te bezetten, verdragen af te sluiten en bedrijven op te richten. De eerste expeditie was onder leiding van de Belgische luitenant Paul Le Marinel, die als opdracht had militaire posten op te richten aan de oostgrens van Katanga teneinde de dreiging van de Arabische slavenhandelaars tegen te gaan. Hij was daarmee de eerste Belg die ooit een voet zette in Katanga in 1891. De tweede en derde expedities waren handelsmissies die georganiseerd werden door de *Compagnie du Congo pour le Commerce et l'Industrie* en door de Vrijstaat zelf. De vierde expeditie werd georganiseerd door de *Compagnie du Katanga* en stond onder leiding van de Canadese genieofficier William Stairs die Bunkeya bereikte in december 1891. Msiri weigerde echter zich te onderwerpen aan de Vrijstaat en na ellenlange onderhandelingen werd hij in een vuurgevecht doodgeschoten door een van de expeditieleiders, de Antwerpenaar Omer Bodson, die daarbij zelf ook omkwam. Katanga werd dan opgedeeld onder een aantal lokale chefs en onderworpen aan de Vrijstaat.

Katangakruis, 18 cm diagonaal

Dankzij het mislukken van de expedities van Rhodes en het succes van zijn eigen expedities kon Leopold II eind 1893 terecht besluiten dat Katanga definitief tot het grondgebied van de Vrijstaat behoorde. De precieze grenzen van Katanga werden maar eerst vastgelegd in 1911-14 door een gezamenlijke Belgisch-Britse missie.

In de 19de tot het begin van de 20ste eeuw circuleerden in Katanga en omliggende gebieden de welbekende Katangakruisen als ruilmiddel, omdat de lokale bevolking de kopermijnen reeds kende en uitbaatte.

Deze katangakruisen zijn het symbool van Katanga gebleven tot op heden. Ze werden langzaam vervangen door de munten van de Congo-Vrijstaat die vanaf 1887 geslagen werden.

Belgisch Congo

In een schandaalsfeer schonk Leopold II Congo als kolonie aan België in 1908, van dan af Belgisch Congo genoemd. De schandalen betroffen de onmenselijke behandeling van de inlandse bevolking (sommigen spraken van een genocide), voornamelijk aan het licht gebracht door de Engelsen. Leopold II overleed in 1909 zonder ooit een voet in Congo gezet te hebben. Mede door de perikelen om Katanga was Congo als vrijstaat eigenlijk een mislukking geworden omdat praktisch alleen Belgische bedrijven er zaken deden. Leopold II zelf was er ontzaglijk rijk mee geworden. Met dat geld financierde hij grote prestigeprojecten in België. Een groot deel van zijn vermogen bracht hij onder in de Koninklijke Schenking, die vandaag nog steeds de koninklijke eigendommen beheert.

Katanga was de rijkste provincie van Belgisch Congo dankzij de bodemschatten, zoals koper, kobalt, tin, coltan en uranium. In het zuiden van Katanga begint de Copperbelt, het gebied van de kopermijnen, die loopt tot in Zuid-Afrika. België had in 1906 de *Union Minière du Haut-Katanga* opgericht die er de bodemschatten ontgon en die uiterst winstgevend was en ook een zekere lokale welvaart had gecreëerd.

Congo onafhankelijk in 1960

In de jaren '60 werd het de mode in Afrika voor de meeste landen om onafhankelijk te worden. In België dacht men dat er nog 20 tot 30 jaar nodig zouden zijn om Belgisch Congo naar onafhankelijkheid te begeleiden maar er was geen houden meer aan.

Zo werd Congo onafhankelijk op 30 juni 1960, totaal onvoorbereid. Joseph Kasavubu werd president en Patrice Lumumba eerste minister, twee rivalen uit verschillende politieke partijen waartussen het niet boterde. Lumumba predikte het unitarisme waardoor de rijkdommen van de welstellende provincies ook de rest van Congo ten goede zouden komen, en toonde zich voorstander van verregaande sociale hervormingen. Hij was een idealist die geloofde dat Congo alles in eigen handen kon nemen en er welvaart kon komen mits de Belgen maar buiten te gooien. Eigenlijk totaal onrealistisch want daar waren nauwelijks mensen voor opgeleid. Dat alles belandde in het verkeerde keelgat bij vele westerse landen en hij werd als communist afgeschilderd en tegengewerkt. In de weken na de onafhankelijkheid staakte de Force Publique (= de politie) reeds die wilde dat de Belgische officieren buitengegooid werden.

De afscheiding van Katanga 1960-63

Reeds op 11 juli 1960 riep Moïse Tshombe, hierin gesteund door België en de Union Minière, de onafhankelijkheid van Katanga uit. Zijn droom was een welvarend Katanga met de hulp van de Belgen en de Union Minière: eigenlijk een veel realistischer droom dan deze van Lumumba. België had er belang bij dat Katanga met de mijnindustrie stabiel bleef en stuurde troepen om de kolonisten te beschermen. De Union Minière steunde Katanga door prompt zijn belastingen door te storten naar de Katangese regering i.p.v. de Congolese. Tshombe kreeg ook de steun van het naburige Zuid-Kasai, een diamantrijke provincie, die zich ook afscheidde van Congo onder leiding van Albert Kalonji.

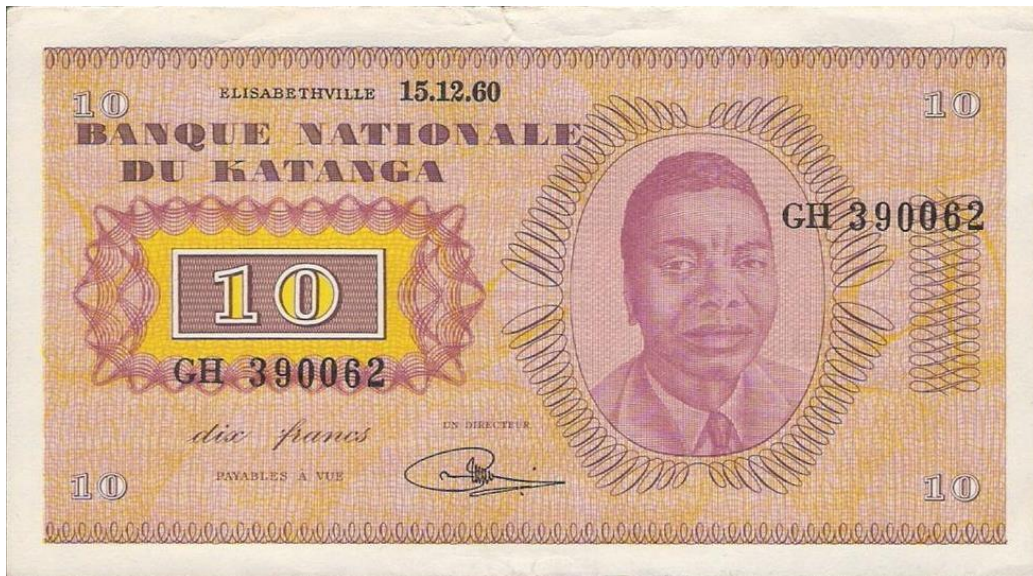
Het onafhankelijke Katanga boerde korte tijd vrij goed en, zoals een echte staat, richtte de Nationale Bank van Katanga op; gaf eigen bankbiljetten, munten en postzegels uit; creëerde een eigen vlag, wapenschild en volkslied, en had eigen nummerplaten voor auto's (wit met rode letters, waar hebben we dat nog gezien?). Het had zelfs een luchtvaartmaatschappij Air Katanga die opgezet was in samenwerking met Sabena en Sobelair.

De bankbiljetten werden uitgegeven in twee series: coupures van 10, 20, 50, 100, 500 en 1000 F in 1960 (uitgegeven in januari 1961) en coupures van 100, 500 en 1000 F in 1962. De munten

Moïse Tshombe (1919-1969)

bestonden uit een koperen 1 F en 5 F, alsook een gouden afslag van de 5 F.

10 frank Katanga met portret van Tshombe, 137 x 76 mm, eerste serie 1960, gedrukt door Roto-Sadag SA, Zwitserland

100 frank Katanga, 136 x 65 mm, tweede serie 1962, gedrukt door Johan Enschede en Zonen, Nederland

Lumumba reageerde op de afscheiding door hulp te vragen aan de Verenigde Naties (VN) die de afscheiding veroordeelde en een vredesmacht stuurde. België moest van de VN zijn troepen terugtrekken, want ze werden beschouwd als agressors. Midden in de Koude Oorlog kreeg Lumumba van Rusland ook vliegtuigen ter beschikking om zijn troepen te verplaatsen in Congo. Ondertussen was de rivaliteit tussen Kasavubu en Lumumba tot een breekpunt gekomen en werd Lumumba ontslagen. Lumumba vluchtte naar Stanleystad en vormde er een eigen regering, maar werd er door de troepen van Mobutu, ondertussen opperbevelhebber van het leger, gevangengenomen. Lumumba werd overgebracht naar Katanga waar hij werd vermoord in duistere omstandigheden. Ook Dag Hammarskjöld, de secretaris-generaal van de VN, kwam bij het conflict om het leven: zijn vliegtuig stortte neer in Noord-Rhodesië (vandaag Zambia) in 1961 na een missie in Katanga, waarschijnlijk een aanslag.

Ondertussen waren er dus vier regeringen in Congo: de regering in Leopoldstad van Kasavubu en Mobutu gesteund door de VN, de regering van Lumumba (opgevolgd door Antoine Gizenga) in Stanleystad gesteund door Rusland, de regering van Tshombe in Katanga gesteund door België en de regering van Albert Kalonji in Zuid-Kasai.

België speelde echter een dubbelzinnige rol: enerzijds gaf het steun aan Katanga, voornamelijk via de Union Minière, maar officieel kon de Belgische regering niets anders dan instemmen met de VN.

In Katanga waren er twee stammen: de Lunda in het zuiden en de Luba in het noorden. Tshombe, zelf een Lunda, had natuurlijk hun steun, maar de Luba waren aanhangers van Lumumba. De meeste gevechten in Katanga waren tussen de Tshombe-troepen geholpen door de Lunda en de Lumumba-troepen geholpen door de Luba, die dus eerder stammentwisten waren. Er waren ook gevechten tussen de Kasavubu-troepen en de Lumumba-troepen, eigenlijk pure burgeroorlog. In mindere mate waren er ook gevechten tussen de VN-troepen en de Tshombe-troepen, want de VN hield zich ver van de stammentwisten en de burgeroorlog en verkoos natuurlijk eerder diplomatiek overleg om de afscheiding te beëindigen. Een zeer complexe situatie dus. Er vochten ook honderden Belgische huurlingen aan de zijde van de Tshombe-troepen. Deze waren gerekruteerd onder de Belgische troepen die daar geweest waren.

Uiteindelijk wonnen de Kasavubu-troepen (geleid door Mobutu) en werd Katanga onder druk van de VN in januari 1963 terug onder het gezag van de centrale regering van Kasavubu gebracht.

De nageschiedenis

Tshombe ging in ballingschap naar Spanje. In juli 1964 werd hij door president Kasavubu gevraagd om als eerste minister van Congo een coalitieregering te leiden en was daarbij vrij populair. Dat werd als een bedreiging aangevoeld door Kasavubu die hem vrij snel ontsloeg. Tshombe vluchtte terug naar Spanje. Na de militaire staatsgreep van Mobutu in 1965 waren er geruchten dat Tshombe een opstand voorbereidde en hij werd in Congo bij verstek ter dood veroordeeld voor hoogverraad. In juli 1967 werd zijn vliegtuig gekaapt en werd hij ontvoerd naar Algerije waar hij een tijdje in de gevangenis zat en dan huisarrest kreeg. Congo vroeg zijn uitlevering maar dat gebeurde niet. Hij overleed er in 1969 aan een hartaanval en werd begraven te Brussel.

Wat de afscheiding van Katanga had willen voorkomen gebeurde dan toch in 1966: de *Union Minière du Haut-Katanga* werd genationaliseerd door president Mobutu. Het kreeg als nieuwe naam *Gécamines*. Van dan af ging het bergaf. Vandaag liggen de mijnactiviteiten grotendeels stil en is *Gécamines* een noodlijdend bedrijf. Katanga is terug een arm gebied. De enorme rijkdom geraakt er gewoon niet meer uit de grond. Als een soort straf werd de naam Katanga in 1971 vervangen door Shaba maar de oorspronkelijke naam werd terug ingevoerd in 1997. Het restant van de Union Minière in België kreeg de nieuwe naam *Umicore*, dat nog steeds een welvarend bedrijf is.

De muntplaats en slagaantallen: een kleine zoektocht

De bankbiljetten werden in omloop gebracht in januari 1961 en de 5 frank in juli of augustus 1961, aan een koers van 1 Katangese frank = 1 Congolese frank = 1 BEF. De gouden 5 F werd uitgedeeld aan de genodigden bij de eerste verjaardag van de Nationale Bank van Katanga in hotel Leopold II te Elisabethstad op 8 augustus 1961. Dat luxueuze hotel bestaat nog steeds en heet nu hotel Park. De gouden 5 F werd ook op de vrije markt aangeboden aan 20 USD (= 1000 BEF destijds) om de staatskas een beetje te spijzen. De gouden munten dienden ook om er de huurlingen mee te betalen.

5 frank goud en 5 frank koper Katanga 1961

Waar deze munten geslagen werden was tot voor enkele jaren niet duidelijk. Het enige boek dat hier iets over zegt is de allereerste uitgave van *Congolese Munten* van Frans Morin uit 1968. Voor de 5 F in goud (20.000 stuks) geeft hij als muntplaats Brussel, maar voor de 5 F koper (2.000.000 stuks) schrijft hij: “*Stempels gemaakt door de firma Maison John Pinches (Medallists) Ltd, van Londen, voor rekening van The Mint Birmingham Ltd, te Birmingham, waarschijnlijk op bevel van het Goevernement van Katanga (volgens Jacques Schulman, Amsterdam). Het schijnt dat, op het*

ogenblik van het vervaardigen der stempels, de firma Pinches gehouden was aan de strengste geheimhouding, maar vermits deze munt uitgegeven werd, heeft deze firma geacht niet verder te moeten zwijgen over hetgeen ze gedaan had”.

Het leek er dus op dat de koperen munten te Birmingham, en de gouden te Brussel geslagen werden. Dat bleek echter maar een halve waarheid te zijn. In het boek *A Numismatic History of the Birmingham Mint* van James O. Sweeny uit 1981 staat een overzicht van alle stukken die in de Munt van Birmingham, ook Heaton Mint genoemd, geslagen werden, maar deze vermeldt de munten van Katanga niet. Het medaillebedrijf John Pinches kon de munten ook niet geslagen hebben want die waren niet uitgerust voor de massaproductie van munten. Bij navraag vertelde de Koninklijke Munt te Brussel dat ze geen munten voor Katanga geslagen hebben, ook geen gouden. En stempels van deze munten hebben ze daar ook niet. Dus bleef het mysterie.

Wat meer duidelijkheid kwam er slechts dankzij een krantenartikel in *The Birmingham Post* van 15 augustus 2005. Dit artikel vertelde dat de collectie munten van Katanga door IMI (Imperial Metal Industries) werd geschonken aan het Birmingham Museum & Art Gallery. Het artikel vertelde bovendien dat deze collectie erg belangrijk was omdat vanuit Birmingham aan de halve wereld munten geleverd waren, zelfs aan staten zoals Katanga, die al lang niet meer bestonden. Er werd dan contact opgenomen met dat museum en die bevestigden dat in de gift de volgende munten van Katanga voorkwamen: 2 exemplaren van 1 frank koper, 2 exemplaren van 5 frank koper, 1 exemplaar van 5 frank goud en 1 gouden muntplaatje voor de 5 frank.

Dit maakt de zaken dus duidelijk: de munten, inclusief de gouden munt werden geslagen door een onderdeel van IMI, de *King's Norton Mint* te Birmingham. Het was dus niet de Heaton Mint, ook te Birmingham, waarmee we deze eerst verward hadden, reden waarom het niet in het boek van Sweeny vermeld werd. En Morin was dus verkeerd met te zeggen dat de gouden munt te Brussel geslagen werd.

Ondertussen hadden we ook uitgevist dat de graveur van deze munten van Katanga een Belg is die gedeeltelijk zijn legerdienst deed in Katanga en er nadien bleef plakken: Claude Charlier °1930 Namen.

< Claude Charlier

Uit twee verslagen van de Royal Mint voor 1961 en 1962 die we later konden inkijken bleek dat de Katangamunten niet alleen in 1961 maar ook gedeeltelijk in 1962 geslagen werden:

	geslagen in 1961	geslagen in 1962
5 frank goud met jaartal 1961	20.000	0
5 frank koper met jaartal 1961	2.000.000	6.500.000
1 frank koper met jaartal 1961	0	2.500.000

Dit heldert dus het mysterie van de munten van Katanga volledig op.

Bibliografie

Pieter De Coster, *De eerste Europese ontdekkingsreizen in Katanga, 1797-1897*, licentiaatsthesis, Universiteit Gent 1996-1997, www.ethesis.net/katanga/katanga_inhoudstafel.htm

Peter Symes, *The Bank Notes of Katanga*, Canberra 1998.

Frans Morin, *Congolese Munten*, Boom 1968.

Linley Sambourne, spotprent in het Engelse tijdschrift *Punch*, 10 dec. 1892 blz. 266.

Leopold Verbist, *De republiek Katanga (1960-1963)*, Jaarboek EGMP 2008 blz. 137.

Leopold Verbist, *Eindelijk de juiste slagaantallen van de munten van Katanga 1961*, Muntklapper 98 blz. 28.

Bron: <https://www.thenumisplace.com/nero-54-68/1484-roman-empire-nero-augustus-54-68-denarius-67-68.html>

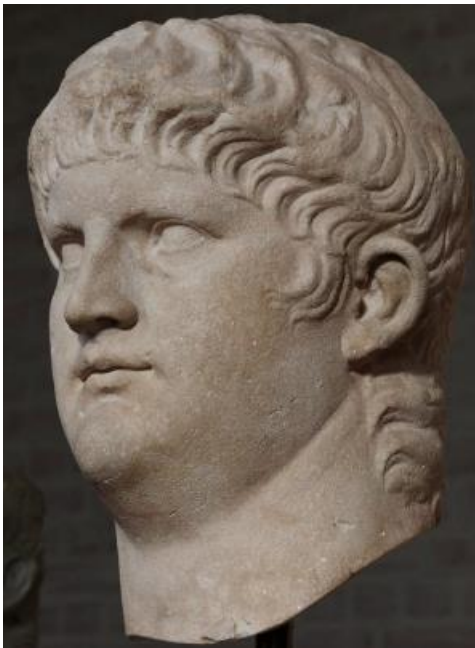
Denarius Rome, Ar

Vz: Nero met lauwerkrans naar rechts.

Legende: IMP(erator)NERO CAESAR AVG(ustus)P(ater)P(atriciae) = de opperbevelhebber Nero Caesar, de verhevene

Kz: Romeinse adelaar tussen twee standaarden.

De arend (het symbool voor Jupiter) was de standaard van het legioen. Ze waren niet groot en bevestigd aan speren. Ze waren gewoonlijk gemaakt van zilver zodat men ze van zeer ver kon zien.

Zoon van Domitius Ahenobarbus en Agrippina junio. Nero werd geboren te Antium in A.D. 37. Hij veranderde zijn naam in Nero Claudius Caesar Drusus Germanicus na zijn adoptie door Claudius in A.D.50. Nero was slechts zeventien jaar oud toen hij keizer werd. Hij had een bijzonder geraffineerde opvoeding gekregen en was een leerling van de beroemde filosoof Seneca. Ondanks deze opvoeding werd zijn aangeboren wreedheid en meedogenloosheid niet verborgen. Net als Caligula zou hij zich ontwikkelen tot een machtshongerige, afschuwelijke tiran. Dankzij de deskundige leiding van zijn rijksbestuurders Seneca en Burrus, waren de eerste jaren van zijn bewind niet helemaal negatief, maar hij wou zich spoedig van iedere invloed vrij maken, ook van zijn moeder. In 55 liet hij Britannicus, die een permanent gevaar voor hem betekende, ombrengen en in 59 liet hij zijn moeder Agrippina vermoorden en enkele jaren later schakelde hij zijn vrouw Octavia uit om Poppaea te trouwen. Na Burrus' dood' dwong hij Seneca, die ondanks zijn theorieën rijk geworden

was, tot afstand. Toen kwam het tot een echte escalatie. Zijn losbandigheid bereikte een hoogtepunt – vertelde men immers niet dat hij 's nachts de straten van Rome afschuidde? Niets of niemand kon hem nog tegenhouden om een leven van misdaad, zwelgprijzen en losbandige zeden te voeren. Bovendien dacht Nero van zichzelf dat hij een groot artiest was, reden waarom hij voorstellingen organiseerde waarin hijzelf optrad; hij zong en declameerde vaak zelf geschreven gedichten. Ook nam hij deel aan de wagenrennen maar omdat iedereen bang voor hem was, liet men hem steeds winnen.

Heeft hij werkelijk de opdracht gegeven om Rome in brand te steken, omdat hij het een lelijke stad vond? Wou hij echt een nieuwe fraaiere stad bouwen naar het evenbeeld van de artiest die hij meende te zijn? Dat beweert in elk geval Suetonius. In ieder geval moesten de Christenen het gelag betalen. Voor de wederopbouw van de stad plunderde hij het keizerrijk en nam hij de bezittingen en fortuin van zijn vijanden in beslag. Ook liet hij zich een enorm paleis oprichten tussen het Palatijn en de Esquilijn, "het Gouden Huis" gebouwd met de kostbaarste materialen en versierd met een

grote hoeveelheid goud. Daardoor boezemde hij nog meer angst in. Een reis door Griekenland, waar hij verschillende steden aandeed, werd een ware triomftocht want Griekenland had zijn talent erkend. Dit afschuwelijke, rampzalige bewind kon niet langer blijven duren, want het keizerrijk stevende regelrecht af op de ondergang. Zonder de tegenwoordigheid van geest van een aantal veldheren hadden de grenzen niet stand gehouden. Onder de aanvoering van Galba, landvoogd van Spanje, kwam het leger in opstand. Nero vluchtte weg uit Rome, achternagezeten door de Praetorianen. Op een afgelegen plaats stak hij zich met de hulp van een slaaf een dolk in de keel. “Met mij sterft een groot artiest” zei hij toen hij op 9 juni 66 het leven liet.

De tragikomedie “Nero op de troon” bereikte haar climax in het jaar 66. Hij besloot toen een soort kunsttournee door Griekenland te maken. De Hellenen waren, meende hij het enige volk dat zijn artistieke prestaties naar waarde konden schatten. Voor alle zekerheid voerde hij een duizendtal “supporters” mee. In bijna alle Griekse steden kwelde de keizerlijke dilettant het publiek met zijn minderwaardige prestaties als zanger, sitarspeler en acteur. Beter presteerde hij als wagenmenner.

Na een afwezigheid van anderhalf jaar keerde de grootste Olympische overwinnaar ter wereld in triomf naar Rome terug, bijna tweeduizend overwinningskransen bracht hij mee.

Schilderij van Hubert Robert

In 64 A.D. brak de “brand van Rome” uit. Zes dagen woedde het vuur en legde de halve stad in as. Het verhaal gaat dat Nero stond te genieten van het imposante schouwspel en daarbij het lied zong over de brand van Troje. Deze ongelooflijke manier van optreden deed het gerucht ontstaan dat hij de brand had aangestoken. Maar waarschijnlijk is Nero onschuldig. Nero maakte wel gebruik van de brand voor de verwezenlijking van een ziekelijke droom: een koningsburcht welke zijn gelijke niet had in de wereld. Hij liet een paleis bouwen waarvan de muren en daken straalden van goud en overdadig

waren ingelegd met parelmoer en edelstenen. Voor het paleis stond een beeld van hem met een hoogte van 36 meter die Nero als zonnegod voorstelde. Met de bijhorende parken, tuinen en vijvers besloeg deze creatie, drie van Rome’s zeven heuvels. Nu kan ik eigenlijk menswaardig wonen zou Nero hebben gezegd, maar de stem van het volk was: “Rome is veranderd in de woning van één man”. Om de verdenking van de brand af te wentelen heeft Nero volgens Tacitus de schuld gegeven aan de Christenen. Lijnrecht staat het Christendom tegenover de opvattingen van goden, mensen en deugd, die de kern vormen van de Romeins-Griekse levensopvattingen. De leer heeft zich snel verbreid, vooral onder de armen en slaven. In een wereld, doortrokken van heidense staatsgodsdienst en ceremoniën, hebben de eerste Christenen zich wel afzijdig moeten houden; ze trokken zich terug in eigen kring. Door hun beslotenheid kregen zij spoedig de naam, aan tovenarij te doen. Deze afgezonderde, toch al verdachte mensen vormen voor Nero en zijn raadgevers gemakkelijke slachtoffers.

Gerard Messiaen
(herbewerkt door H. Van Caelenberghe)

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in
MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

Gerealiseerde prijzen clubveiling

Resultaat clubveiling van 8 december 2024 - 90%

1	50	16	6,5	31	7	46	8,5	61	3,75
2	20	17	2,75	32	8,5	47	7,5	62	7,5
3	2,25	18	9,5	33	2	48	13	63	25
4	25	19	30	34	5,5	49	19	64	46
5	5	20	7,5	35	25	50	22	65	9,5
6	120	21	8	36	21	51	22	66	20
7	1	22	110	37	5,5	52	-	67	2,25
8	27	23	5	38	180	53	-	68	4
9	13	24	14	39	5,5	54	5	69	-
10	-	25	120	40	5	55	4,5	70	-
11	-	26	6	41	10	56	2,5	71	1
12	10	27	20	42	11	57	25	72	1
13	12	28	11	43	13	58	-	73	3,5
14	21	29	22	44	8	59	10	74	1
15	15	30	1	45	27	60	1	75	1,75

Veilingmodaliteiten

Elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.

Deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen ook gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.

Elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.

Door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.

Het bod wordt verhoogd als volgt:

1–5 €: +25 cent

5–10 €: +50 cent

10–50 €: +1 euro

50–100 €: +2 euro

+100 €: +5 euro

Direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.

De veilingskosten bedragen: 7.5 % voor de koper, 7.5 % voor verkoper.

Voor gouden munten wordt er geen opgeld aangerekend.

De niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

Veiling 12 januari 2025

start om 11.35

(deze lijst zal ook ter beschikking liggen bij de bestuurstafel)

De afbeeldingen van de gekleurde lotnummers zijn te zien op pagina 13.

nr	land	munt	jaartal	kw	mat	inzet	€
1	Kelten	Senones - potin met indianenhoofd, kz. Gestileerd paard	BC 60-50	ZF	Ag	10,00	
2	Rome	Postumus - antoninianus keerzijde FIDES MILITUM	260-269	ZF	Ag	10,00	
3		Gallienus - antoninianus keerzijde GERMANICUS MAX (R !)	257-258	F/ZF	Ag	15,00	
4		Diocletianus follis - Antiochië	297	F	AE	5,00	
5	Brabant	Albrecht & Isabella - stuiver - Antwerpen	ZD	F	Ag	20,00	
6		10 oord - Antwerpen	1753	F	Ag	5,00	
7		Maria Theresia - dubbel oord - Brussel	1778	ZF	Cu	1,00	
8		Frans II - 14 oorden - Brussel	1793	F	Ag	10,00	
9	Vlaanderen	Jozef II - Opstand tegen Oostenrijk - Onafhankelijkheid Vlaanderen	1790	ZF+	Cu	10,00	
10	Doornik	Filips II - oord	1585	ZG/F	Cu	5,00	
11	Namen	Filips V - de 2 verschillende types van 1 oord, beiden 1710	1710	F	Cu	1,00	
12	België	Leopold I - 5 francs gelauwerd	1848	ZF	Ag	25,00	
13		Leopold I - 5 centimes	1857	F/ZF	Cu	5,00	
14		Leopold I 2 centimes	1841	F	Cu	5,00	
15		Leopold II - 50 centimes	1898 FR	ZF-	Ag	5,00	
16		Leopold II - 2 francs	1866 FR	F	Ag	5,00	
17		Leopold II - 2 centimes	1871 FR	F	Cu	1,00	
18		Leopold II - 2 francs	1880	F/ZF	Ag	10,00	
19		Leopold II - 2 franken	1887	ZF	Ag	10,00	
20		Leopold III - 4 x 5 frank zink: 1941 (2), 1945, 1946		div	Zn	1,00	
21		Boudewijn I - 500 francs in etui	1980 FR	FDC	Ag	10,00	
22		Albert II - 20 cent, misslag cijfer 2	2009	PR	AE	15,00	
23	Belize	Elizabeth II - 4 munten periode 1975-2003		div	div	3,00	
24	Duitsland	Derde Rijk - 2 mark - atelier E (R !)	1939	ZF+	Ag	10,00	
25	Estland	Republiek - 2 krooni - herdenking universiteit Tartu	1932	PR	Ag	15,00	
26	Frankrijk	Louis XIV - 4 sols of "Traitants" muntplaats Lyon	1676	ZG/F	Ag	3,00	
27		Republiek - 5 sols Monnéron	1792	ZG/F	Cu	1,00	
28		Unie van Indochina - 1 centime - Parijs	1919	PR	Cu	8,00	
29	Gibraltar	Elizabeth II - 2,8 ecu Eurotunnel	1993	PR	CuNi	8,00	
30	Griekenland	Republiek - 10 lepta	1870	F	Cu	5,00	
31	Laos	Republiek - 10 kip #61	1996	PR	CuNi	8,00	
32	Liberië	Republiek - 5 dollar - History of America - gekleurde uitgifte	2006	PR	CuNi	1,00	
33	Nederland	Willem I - 25 cent	1825	F	Ag	20,00	
34		Wilhelmina - 10 cent	1914	ZF	Ag	3,00	
35	Spanje	Alfonso XIII - 5 pesetas	1898	F/ZF	Ag	20,00	
36	Vietnam	Republiek - 10 dong #49	1994	PR	CuNi	8,00	

37	Zwitserland	Confederatie - 1/2 frank	1921	ZF	Ag	2,00	
38		Confederatie - 2 franken	1921	ZF	Ag	5,00	
39		Confederatie - 5 franken	1933	ZF	Ag	8,00	
40		Confederatie - 5 franken Albert Einstein	1979	PR	CuNi	7,00	
41	Loten	België - Lot van 11 munten		div	div	1,00	
42		Vatikaanstad - Lot van 9 munten periode 1951-1974		div	div	5,00	
43	Tristan da Cunha	Elizabeth II - 3 x 1 crown Today's heroes land/zee/lucht	2012	FDC	CuNi	20,00	
44	Loten	Eiland Man - Lot van 33 verschillende munten in munthouders	div	div	div	20,00	
45		Argentinië - Lot van 36 verschillende munten in munthouders	div	div	div	20,00	
46	Argentinië	Argentinië - 3 zilvermunten: 1000 + 2000 + 3000 pesos	1978	PR	Ag	45,00	
47		Duitsland - 3 zilvermunten: 10 euro ateliers J, F en D	2004	PR	Ag	45,00	
48		Wereld - Lot van 7 valse munten, vnl. romeinen		div	div	1,00	
49	Wereld	Wereld - Lot van +- 1 kg munten		div	div	5,00	
50	Penning	Vatikaanstad - Johannes Paulus II		PR	Ag	10,00	
51		België - Hulde aan de verminkte soldaten door P. Theunis		ZF+	AE	1,00	
52		België - Reclamepenning Willem Van Alsenoy		PR	CuNi	1,00	
53		Nederland - Strooipenning inhuldiging Willem II	1850	PR	Cu	5,00	
54	Token	Siam (Thailand) - Parelmoer speelgeld - stijl "vis"	ZD (+-1850)	PR		3,00	
55		Siam (Thailand) - Parelmoer speelgeld - stijl "rechthoek"	ZD (+-1850)	PR		3,00	
56		Siam (Thailand) - Parelmoer speelgeld - stijl "ovaal"	ZD (+-1850)	PR		3,00	
57		Polen - telefoon/telegraaf/post: 1 x A en 2 x B	1990	PR	AE	1,00	
58	Koffer	Houten muntenkoffer met laden voor 100 munten		PR		10,00	
59	Boek	World Coins - 3 oudere edities "1800 - heden" van Krause & Mishler	1982, 1987, 1991	div	papier	1,00	
60		World Coins - 3 edities K&M: 1800-1900, 1901-2000, 2001-heden		div	papier	5,00	
61	Biljetten	België - Kortrijk - noodbiljet van 5 centiemen	30/04/1938	PR	papier	1,00	
62		België - Kortrijk - noodbiljet van 10 centiemen	4/11/1944	PR	papier	1,00	
63		België - Herentals - noodbiljet van 50 centimen	div	F	papier	1,00	
64		België - 100 frank - 20 belgas	15/11/1961	ZF	papier	1,00	
65		België - 1000 frank Dynastie	24/06/1935	ZF	papier	25,00	
66		België - 3 verschillende types 50 frank	ZD	div	papier	1,00	
67		Angola - 500 escudos #102	15/07/1986	F	papier	1,00	
68		Bahamas - 50 cents	ZD	PR	papier	1,00	
69		Bahrein - 1/2 dinar #17	1967	F	papier	1,00	
70		Congo 100 francs	1972-1974	F	papier	1,00	
71		Duitsland - 50 mark Ober Ost	1/10/1938	F/ZF	papier	5,00	
72		Griekenland - 1000 drachme	ZD	F	papier	1,00	
73		Ierland - 10 shillings	26/08/2004	ZF	papier	5,00	
74		Spanje - 100 pesetas	1/07/1925	ZF	papier	1,00	
75		Wit-Rusland - 50000 rublei #14	div	F	papier	1,00	

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

Geselecteerde afbeeldingen uit onze veiling

Alle overige afbeeldingen van de veiling zijn te vinden op: www.numismatica-herentals.be/veiling

3

8

9

12

24

25

33

35

39

50

53

54

65

73

Een Belgische medaille opgedragen aan Désiré Ferry, voorzitter van de Franse vereniging van reserveofficieren, op de vooravond van de Tweede Wereldoorlog.

Vz: hoofd van koning Albert I met helm naar links. Onder de halsuitsnijding een gekroonde A en tegen de rand de naam van de graveur E. DE BREMAECKER.

Kz: opschrift "LA SECTION DE FRANCE DE L' / U.N.O.R.B. / A / M. DESIRÉ FERRY / PRÉSIDENT DE L'U.N.O.R. / 12 OCTOBRE 1938"

Brons 60,2 mm dikte 4,5 mm. Mariën M.2 Foto: Ebay N° 145592574698

De bronzen penning betreft een afslag van de medaille die gewoonlijk gebruikt werd door het *Nationaal Verbond van Oudgedienden van Koning Albert I* (50,5 mm) en werd opgedragen door de Franse sectie van de *Union Nationale des Officiers de Réserve Belge* (U.N.O.R.B.) aan de heer Désiré FERRY, voorzitter van de Franse *Union Nationale des Officiers de Réserve* (U.N.O.R.) op 12 oktober 1938.

Deze medaille werd gegraveerd door de Brusselse medailleur Eugène De Bremaecker (1879-1963). Niettegenstaande de meeste medailles van deze medailleur het jaartal vermelden waarin hij deze had vervaardigd, is dit bij deze medaille niet het geval. Deze medailles werden in grote aantallen vervaardigd en zijn dus niet zeldzaam. Nochtans dienen de verzamelaars aandacht te hebben voor de details op deze medaille.

De mensen die vertrouwd zijn met de legeruitrusting tijdens Wereldoorlog I, weten dat de koning een stalen legerhelm model "Adrian" 1915 met leeuw-insigne droeg. Nochtans hebben de oude en meest voorkomende medailles dit leeuw-insigne niet. De moderne heruitgaven hebben dit leeuw-insigne wel.

Désiré Ferry, journalist, politiker en moedig reserveofficier

Désiré Ferry, geboren in Metz op 26 oktober 1861, studeerde in 1911 in Nancy af als doctor in de rechten met een proefschrift over de financiële controle van het parlement. Vervolgens volgde hij cursussen in Parijs aan het *Collège des Hautes Études Sociales* en aan de *École libre des sciences politiques*, waar hij zich verdiepte in de economische groei van Lotharingen.

Hij begon een carrière als journalist en werkte mee aan regionale publicaties: *Le Messager d'Alsace et de Lorraine*, *Les Marches de l'Est*, *Le Pays lorrain*, het dagblad *L'Est républicain*. Hij werd secretaris van Louis Marin, de gedeputeerde van Nancy, en hielp hem tijdens zijn

verkiezingscampagnes in 1910 en 1914. Hij leidde verschillende studentengroepen in Parijs, waaronder de *Unie van Republikeinse Studenten van Parijs* (verbonden aan de *Republikeinse Federatie*), waarvan hij voorzitter was van 1912 tot 1914. Daarna begon hij samen te werken met de Parijse dagbladen *Le Matin* en *L'Écho de Paris*. Nadat hij zich de ernst van de Duitse dreiging had gerealiseerd, voerde hij campagne voor het herstel van de driejarige militaire dienst. In 1911 nam hij met studenten deel aan een manifestatie tegen de overdracht van Congo aan Duitsland en andere acties tegen anarchistische groeperingen. Hij was ook de oprichter van de *Liga van Jonge Vrienden van Elzas-Lotharingen*.

In januari 1914 trouwde hij met Marguerite Beaupère. Louis Marin is een van zijn getuigen. In datzelfde jaar trad hij toe tot de stuurgroep van de *Ligue des Patriotes*.

Ferry was reserveluitenant bij het 26e jagerbataljon te voet bij de aanvang van de Eerste Wereldoorlog. Ferry toonde zijn moed in alle campagnes van 1914 tot 1918. Daarbij werd hij drie keer ernstig gewond. Hij ontving de *Croix de Guerre 1914-1918* met twee zilveren sterren, de eerste op 22 juli en de tweede op 6 oktober 1915. Hij werd gepromoveerd tot kapitein op 1 mei 1917 en werd op 21 april 1917 onderscheiden als ridder van het *Legion d'Honneur*, waarbij hij ook het *Croix de Guerre 1914-1918* met bronzen palm ontving.

Na de wapenstilstand vertrouwde Clemenceau hem, als voorzitter van de Raad, op juridische en administratief vlak een overgangsregime in de Elzas en Lotharingen voor te bereiden. Désiré Ferry werd op 15 november 1919 verkozen tot gedeputeerde van Meurthe-et-Moselle op de lijst van de Republikeinse Unie en de Nationale Unie, waarvan de leiders Albert Lebrun en Louis Marin waren. Herkozen op de lijst van Louis Marin op 11 mei 1924 in het derde kiesdistrict van Nancy op 22 april 1928 en 1 mei 1932.

Na verschillende legislaturen te zetelen voor de *Union républicaine et démocratique*, nam hij afstand van zijn voormalig mentor Louis Marin en sloot zich in 1929 aan bij de *Indépendants* en in 1932 bij het *Centre républicain* van Anfré Tardieu.

In 1920 werd hij vice-president van de *Liga van Patriotten*. In juni 1924 werd hij benoemd tot minister van Marine in de regering van Frédéric François-Marsal, maar hij bekleedde deze functie slechts een paar dagen. Hij diende iets langer, vanaf 2 maart 1930, als minister van Volksgezondheid in het kabinet van Tardieu.

In Nancy werd hij eigenaar van het weekblad *L'Impartial de l'Est*, dat hij leidde van 1926 tot 1939. In Parijs was hij van 28 april 1933 tot 16 mei 1937 politiek directeur van het dagblad *La Liberté*. Tussen 1938 en 1939 leidde hij het *Journal Agricole*.

Vanaf 1926 was hij lid van de raad van bestuur van de *l'Union nationale des officiers de réserve* (UNOR). In januari 1930 werd hij unaniem tot voorzitter ervan gekozen. Ook was hij ondervoorzitter van de *Union nationale de la défense aérienne*. Hij werd gepromoveerd tot Officier in het *Légion d'honneur* en in 1935 als hoofd van een infanteriebataljon.

Tijdens de parlementsverkiezingen van 1936 verloor hij zijn mandaat van gedeputeerde.

Ondanks zijn verwondingen uit de Eerste Wereldoorlog werd Désiré Ferry, nog steeds voorzitter van de U.N.O.R., gemobiliseerd als reservebataljonscommandant in het 128th Infanterieregiment. Op 11 januari 1940 werd hij met longproblemen bij een temperatuur van -25°C aan de *Maginotlinie* te Piennes, in Meurthe-et-Moselle, met een ambulance afgevoerd. Enkele uren later stierf hij.

Bibliografie

Jean Jolly (dir.), *Dictionnaire des parlementaires français (1889-1940)*, PUF, 1960.

Jean El Gammal, François Roth et Jean-Claude Delbreil, *Dictionnaire des Parlementaires lorrains de la Troisième République*, Serpenoise, 2006, 149-150.

Marie-Odile Mergrac (dir.), "*Les Ferry*", collection Les dictionnaires patronymiques, Paris, édition Archives et Culture, 1er trimestre 1993.

Michel Mariën M., *de Bremaecker, médailleur, 1879-1963*, onuitgegeven doctoraatsthesis, Louvain-la-Neuve, 2000.

fr.wikipedia.org/wiki/Désiré_Ferry

Patrick Pasmans

UNE NOUVELLE MONOGRAPHIE MISE EN LIGNE SUR NOTRE SITE

Nous avons la grande chance de pouvoir compter au sein de notre société sur la compétence et la qualité de nos rédacteurs. C'est ainsi qu'au fil des ans, nous avons mis à la disposition de nos membres et de la communauté des numismates de nombreuses études et des articles se rapportant à des types monétaires médiévaux inédits ou méconnus nécessitant des corrections ou des mises au point. Aujourd'hui, avec un plaisir évident, nous ajoutons sur notre site et téléchargeable et en libre accès :

MÉDAILLES ET JETONS DES CLUBS DE MARCHE DE LA PROVINCE DE LIÈGE

Jean Luc DENGIS, Salses-le-Château 2025.

Ce document peut être consulté puis téléchargé en libre accès sur le site du Cercle numismatique du Val de Salm (numisvaldesalm.be). Il est diffusable librement par quiconque sous la forme d'un fichier *pdf*. Celui-ci est d'abord conçu pour être visualisé sur écran, mais reste éventuellement imprimable (en format A4).

Les médailles des marches populaires font partie de la numismatique générale dont, plus spécialement, la phaléristique. Un thème aujourd'hui peu exploité et généralement inconnu de la plupart des amateurs. Ces émissions de médailles connurent un énorme succès au cours de années '70 et au début de la décennie suivante ; chaque marcheur qui terminait l'épreuve pouvait acquérir une médaille spécifique illustrant un événement historique, un personnage illustre ou un monument régional. Ces objets furent émis en quantités importantes, certaines manifestations regroupant plusieurs milliers de marcheurs. Pourtant, de nos jours, il est très difficile de se procurer des exemplaires. Un demi-siècle après leur émission, elles n'ont guère été conservées et ont bien souvent été détruites ou perdues ; parfois même, elles ont été considérées comme des jouets par les enfants. De temps en temps, il est possible d'en découvrir sur des brocantes.

Ce nouveau travail aborde donc un aspect particulier de la numismatique liégeoise complétant ainsi les travaux précédents : *la numismatique de la principauté de Liège, les médailles contemporaines de la province de Liège, les méreaux des métiers de la ville de Maastricht, les jetons et bons de caisse privés de la province de Liège.*

Le travail est divisé en trois chapitres :

- Généralités, les fédérations, les clubs liégeois (les dates de création et de dissolution)
- Les inventaires, club par club et par entités géographiques.
- Conclusions, devenir et évolution des marches populaires.

Ce dernier volume compte pas moins de 357 médailles illustrées et 48 séries de jetons-monnaie utilisés par les clubs pour les services du bar et de la restauration.

Cet ouvrage est en libre accès et téléchargeable gratuitement à partir de notre site. Il devrait pouvoir constituer une référence intéressante pour les professionnels, les amateurs et les collectionneurs qui y trouveront les réponses à leurs recherches. Quant aux numismates et aux chercheurs, ceux-ci y puiseront des informations indispensables à la rédaction de leurs travaux.

Consultez notre site à la page publications :

http://numisvaldesalm.be/VDS_DENGIS_MEDAILLES2.htm (procéder éventuellement à une actualisation de votre PC en effectuant « Ctrl-F5 ») ; vous pouvez aussi consulter les résumés de très nombreux articles classés par thèmes. Ils sont disponibles gratuitement sur simple demande.

Fleur de Coin

Numismatiek
 Wierookstraat 35
 B-9800 Deinze
 info@fleurdecoin.eu
 www.fleurdecoin.eu

VEILINGKALENDER 2024

L74: 23 februari - 4 maart
 L75: 24 mei - 3 juni
 L76: 23 augustus - 2 september
 L77: 22 november - 2 december

Agenda

Januari 2025

JANUARI 2025			
	EGMP Dendermonde	Ontmoetingscentrum 't Klokske Keur, Pijnderslaan 88, 9200 Dendermonde	12 - 18.30h.
Za. 4	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
	EGMP ZW-Vlaanderen	Parochiaal Centrum 'Kartouchke', Ingelmunsterstraat 8, 8870 Izegem	8.30 - 12h.
Zo. 5	Numismatica Edelweissje	Zaal "Sint-Katarina", N. Cleynaertsiaan 1, 3500 Hasselt	8 - 12h.
	C.N. de Soignies	Cercle Saint-Vincent, Rue Chanoine Scarmure 15, 7060 Soignies	8 - 11.30h
Wo. 8	Numismatische Kring Brabant	Cafézaal 'Bar Le Duc', Korenbrugstraat 5-7, 5211 EG 's-Hertogenbosch (NL)	19.45 - 21.45h.
Vr. 10	C.N. Verviers	Ecole des Sacrés-Coeurs, 33 rue de la Moinerie à 4800 Petit-Rechain	18.30 - 21.30h.
Za. 11	EGMP Antwerpen	De Cluyse, Kerkhofblommenstraat 1, 2170 Merksem	12.30 - 16.30h.
	C.N. Nivelles	Collège Sainte Gertrude, Faubourg de Mons 1, 1400 Nijvel	14 - 17h.
	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.

Zo. 12	EGMP Herentals	Zaal St.-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals	8.30 - 12h.
	C.N. Val de Salm - Vielsalm	Salle Quartier de la Gare (à droite de la gare de Vielsalm), Rue de la Station, 6690 Vielsalm	9 - 12h.
	Vereniging Sint-Truidense Verzamelaars	"Volkshuis Curieus", Breendonkstraat 48, 3800 Sint-Truiden.	8.30 - 12h.
	Wase Ruilclub	Puyenbeke Stadion, Watermolenstraat 104, 9111 Sint-Niklaas	9 - 12h.
	Internationale Muntenbeurs - Verzamelaars Vereniging Tilburg vzw Hotel 'De Druiventros', Bosscheweg 11 5056 PP Berkel-Enschot (NL) Inl. Tel: 0031 6 51800052 – mail: muntenbeurs@gmail.com www.muntenbeurs-tilburg.nl		9 - 15h.
Ma. 13	EGMP Brugge	Huize Wellecome, Koude-Keukenstraat 8, 8200 Sint-Andries	vanaf 19h.
Di. 14	Numismatische Kring Zeeland (vriendenclub)	Wijkcentrum Palet (ruimte "mediatheek"), Johan van Reigersbergstraat 2, 3537 EE Middelburg (NL)	18.30 - 21h.
Za. 18	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
Zo. 19	EGMP ZW-Vlaanderen	Cultureel Centrum 'Het Spoor', Eilandstraat 6, 8530 Harelbeke	13 - 16h.
	C.N. Liège	Centre 104 (Collège St-Servais), 104 Rue Saint-Gilles, 4000 Liège	8.30 - 12h.
	Go Collections	Salle Alpha, rue d'Himeji 156 (anciennement rue Wauters), 6000 Charleroi	8 - 12h.
Di. 21	Numismatische Kring Limburg	Lokaal 'Le Theatre Hotel', Vrijthof 50, 6211 LC Maastricht (NL) (met lezing)	vanaf 19.30h.
Za. 25	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
	Ruilclub Achter Olmen	Technisch Instituut Sint-Jansberg, Weertersteenweg 135, 3680 Maaseik	13 - 16h.
	Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde vzw Veiling onder leden – Kring Sint-Jan Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4, 9300 Aalst		12.30 - 17h.
Zo.2 6	EGMP Aalst	Kring Sint-Jan Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4 te 9300 Aalst.	9 - 12h.
	EGMP Tienen	Zaal Café 't Hoekske, Oude Leuvensestraat 93, 3300 Tienen	9 - 12h.
	C.N. La Louvière	Salle de la maison du Peuple de Bracquegnies, Rue Joseph Wauters 63, 7110 Strépy-Bracquegnies	8.30 - 11.30h.
	Wase Ruilclub	Puyenbeke Stadion, Watermolenstraat 104, 9111 Sint-Niklaas	9 - 12h.

HJR Fine Arts
sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles
☎ +33 659 604 736
✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité
1204 Genève (Suisse)
☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière
13001 Marseille (France)
☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin
83000 Toulon (France)
☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSEN & ses Fils s.a.

**EXPERTISES
ACHAT
VENTE**

**TAXATIES
AANKOOP
VERKOOP**

VENTES PUBLIQUES - VEILINGEN

**Tel. +32-2-734.63.56 www.elsen.eu info@elsen.eu
Av. de Tervueren, 65 B-1040 Brussels**